

TREN MAKİNİST YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 –(1) Bu Yönetmeliğin amacı; tren makinistinin görevini, emniyetli bir şekilde yapabilmesi için asgari mesleki yeterlilikleri, sağlık şartları (**Mülga ibare:RG-30/12/2017-30286 Mükerrer**) (...) ve sahip olması gereken belgeler ile ilgili usul ve esasları belirlemektir.

(2) Bu Yönetmelik, ulusal demiryolu altyapı ağı üzerinde cer aracı sevk ve idaresi yapan tren makinistlerini kapsar.

(3) Bu Yönetmelik;

a) Ulusal demiryolu altyapı ağından bağımsız banliyö, metro ve tramvay gibi şehir içi raylı toplu taşıma sistemleri de tren sevk ve idaresi yapan kişileri,

b) Ulusal demiryolu altyapı ağından bağımsız olan ve belli bir işletmenin veya kurumun, dâhili yük taşıma ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulmuş demiryolu altyapıları üzerinde tren sevk ve idaresi yapan kişileri,

c) Ulusal demiryolu altyapı ağından bağımsız olan eğlence parkı, müze sergilemesi, gösteri ve benzeri amaçlarla tren sevk ve idaresi yapan kişileri,

kapsamaz.

Dayanak

MADDE 2 – (Değişik:RG-18/5/2019-30778)

(1) Bu Yönetmelik; 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 478 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (d) bentleri ile 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (Değişik:RG-30/12/2017-30286 Mükerrer)

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) (**Değişik:RG-18/5/2019-30778**) Bakan: Ulaştırma ve Altyapı Bakanı,

b) (**Değişik:RG-18/5/2019-30778**) Bakanlık: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığını,

c) Belgelendirme: Personelin belirli bir standart veya teknik düzenlemeye uygun olduğunun, yazılı olarak bağımsız bir kurum veya kuruluş tarafından belirlenmesi ve belgelendirilmesi faaliyetini,

ç) Cer aracı: Üzerinde bulunan motor tarafından üretilen tahrik gücüyle hareket eden her türlü lokomotif veya otomotrisi, tren setlerini,

d) Ciddi kaza: Tren çarpışması, trenin yoldan çıkması, benzeri bir olay neticesinde en az bir kişinin ölümü, beş veya daha fazla kişinin ağır yaralanması, araçlarda, yolda, diğer tesislerde ve/veya çevrede araştırma sonucu en az altı milyon TL ağır hasara yol açan kazaları, emniyet yönetimini ya da emniyet kurallarını açıkça etkileyen benzer kazaları,

e) Demiryolu altyapı işletmecisi: Tasarrufundaki demiryolu altyapısını güvenli bir şekilde işletmek ve demiryolu tren işletmecilerinin hizmetine sunmak hususunda Bakanlıkça yetkilendirilmiş kamu tüzel kişilerini ve şirketleri,

f) Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğü: Bu Yönetmelik kapsamında Bakanlıkça yerine getirilmesi gereken iş ve işlemleri yürütmekle görevli Bakanlık hizmet birimini,

g) Demiryolu eğitim ve sınav merkezi: Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş, demiryolu taşımacılık faaliyetlerinde emniyet kritik görevleri yapan personelin mesleki yeterliliklerini kazandıracak eğitimlerin ve sınavların uygulandığı ve belgelendirmenin yapıldığı kurum veya kuruluşu,

ğ) Demiryolu tren işletmecisi: Ulusal demiryolu altyapı ağı üzerinde yük ve/veya yolcu taşımacılığı yapmak üzere, Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş kamu tüzel kişilerini ve şirketleri,

h) Emniyet yönetim sistemi: Tüm işletmecilerin emniyetli çalışmasını sağlayacak, tehlikelerin ve kazaların azaltılmasına, risklerin düşürülmesine yönelik önlemlerin sistematik olarak belirlenmesi ve buna göre kuralların, talimatların, süreçlerin devamlı takip edilerek revize edilmesini sağlayan organizasyonel yapıyı,

ı) Lokomotif: Üzerinde bulunan motor tarafından üretilen tahrik gücüyle hareket eden ve bu hareketiyle önüne veya arkasına bağlı olan çekilen araçları hareket ettiren raylı sistem aracını,

ii) MYK: Mesleki Yeterlilik Kurumunu,

j) MYK mesleki yeterlilik belgesi: MYK tarafından onaylanmış, bireyin bilgi, beceri ve yetkinliğini ifade eden mesleki yeterlilik belgesini,

k) Onaylı tren makinist bröve sureti: Demiryolu tren işletmecisi veya altyapı işletmecisi tarafından düzenlenen, tren makinist brövesinde yer alan bilgilerin düz yazı biçiminde yer aldığı belgeyi,

l) Otomotris: Üzerinde bulunan motor tarafından üretilen tahrik gücü ile hareket eden, gerektiğinde arkasına ve önüne bağlı olan, çekilen araçları hareket ettiren ve/veya aynı zamanda üzerinde yolcu veya yük taşımaya olanak sağlayan raylı sistem aracını,

m) Uyuşturucu ve uyarıcı maddeler: Merkezi sinir sisteminde etkisini gösteren ve beynin işlevlerini değiştirerek algıda, ruh hâlinde, bilinçte ve davranışta geçici veya kalıcı değişikliklere neden olan her türlü maddeyi,

n) Psikoteknik değerlendirme: Bireyin belirli bir işteki yeterliliğinin ortaya konması amacıyla, gerekli bilişsel ve motor özelliklerinin testler aracılığıyla ölçülmesi, bireyin belirli bir (**Değişik ibare:RG-18/5/2019-30778**) mesleğe uygun olup olmadığını anlamaya yönelik tasarlanmış inceleme ve değerlendirme yöntemini,

o) (**Değişik:RG-18/5/2019-30778**) Psikoteknik değerlendirme merkezi: Sağlık Bakanlığı tarafından Ek-2’de yer alan esaslar dahilinde yetkilendirilmiş psikoteknik değerlendirme merkezini,

ö) Sağlık kurulu raporu: Tam teşekküllü devlet hastaneleri ile devlete ait üniversite hastaneleri tarafından alınan kurul raporları ile acil hastalık durumlarında veya operasyona dayalı olmak kaydıyla diğer sağlık sunucuları tarafından düzenlenen kurul raporlarını,

p) Şehir içi raylı toplu taşıma sistemleri: Ulusal demiryolu ağına bağlı olmayan bir şehir merkezi veya şehirleşmiş bölge il ve civar bölgeleri arasında ulaşım ihtiyaçlarının karşılanması için sunulan metro, tramvay, banliyö ve benzeri raylı sistemlerini,

r) TCDD: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü,

s) TCDD Taşımacılık A.Ş.: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Taşımacılık Anonim Şirketini,

ş) Tren: Bir veya birkaç çeken araç ile bir veya birkaç çekilen araçtan ya da bir veya birkaç çeken araçtan oluşturulmuş personeli tarafından teslim alınmış diziyi,

t) Tren makinisti: Yasalarla belirlenmiş çalışma süresi ve çalışma kuralları içerisinde emniyetli, konforlu ve ekonomik bir şekilde, iş sağlığı ve güvenliği, çevre ve kalite standartları ile mevzuatlara, iş talimatına uygun olarak, hazırlanmış cer araçlarını ile treni teslim alan, süren, sevk ve idare eden nitelikli teknik kişiyi,

u) Tren makinist brövesi: Bir tren makinistinin, hangi demiryolu hatları üzerinde tren sürmeye ve hangi cer araçlarını sevk ve idare etmeye yetkisi olduğunu kanıtlayan belgeyi,

ü) Tren makinist ehliyeti: Bir tren makinistinin, mesleğini emniyetli bir şekilde yapabilmesi için gerekli olan sağlık şartlarına, psikoteknik ve

mesleki yeterliliklere sahip olduğunu kanıtlayan belgeyi,

v) Tren seti: Sabit ya da önceden tanımlanmış şekilde teşkil edilmiş, bir ya da daha fazla araçtan oluşan her türlü yolcu trenlerini,

y) Ulusal demiryolu altyapı ağı: Türkiye sınırları içerisinde bulunan il ve ilçe merkezleri ve diğer yerleşim yerleri ile limanlar, hava meydanları, organize sanayi bölgeleri, lojistik ve yük merkezlerini birbirine bağlayan, kamuya veya şirketlere ait bütünlük demiryolu altyapısı ağı,

z) Ulusal meslek standardı: MYK tarafından yürürlüğe konulan bir mesleğin başarı ile icra edilebilmesi için gerekli görev ve işlemleri içeren belgeyi,

aa) Ulusal yeterlilik: Ulusal meslek standardı veya uluslararası standartlar temel alınarak hazırlanan, MYK Yönetim Kurulu tarafından onaylanan, belgelendirme ve eğitim akreditasyonu süreçlerinde kullanılan belgeyi,

bb) Yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşu: Türk Akreditasyon Kurumu veya Avrupa Akreditasyon Birliği ile çok taraflı tanıma anlaşması imzalamış akreditasyon kurumlarından akredite edilmiş; MYK tarafından, ulusal yeterliliklere göre ölçme, değerlendirme ve belgelendirme faaliyetlerini yürütmek üzere yetkilendirilmiş, tüzel kişiliği haiz kurum ve kuruluşları, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Tren Makinistin Belgelendirilmesi

Genel hususlar

MADDE 4 –(1) Tren makinistin cer aracı sevk ve idaresi yapabilmesi için, tren makinist ehliyeti ve tren makinist brövesi sahibi olması zorunludur.

(2) Tren makinisti cer aracı sevk ve idaresi yaparken, tren makinist ehliyet ve bröve asıllarını yanında bulundurmak zorundadır.

(3) (**Değişik:RG-18/5/2019-30778**) Demiryolu tren işletmecileri ve altyapı işletmecileri, istihdam ettiği veya bir hizmet sözleşmesi kapsamında çalıştığı tren makinistin, tren makinist ehliyetine ve tren makinist brövesine sahip olduğunu takip etmekten, bununla ilgili kayıt sistemi oluşturmaktan ve Bakanlık ile veri paylaşım sistemi kurmaktan sorumludur.

(4) (**Ek:RG-18/5/2019-30778**) Tren makinist ehliyeti kişisel emniyet belgesi yerine de geçer. Tren makinistine ayrıca kişisel emniyet belgesi düzenlenmesine gerek yoktur. Ancak kişisel emniyet belgesi kapsamında alınacak eğitim ve sertifikalar bröve belgesine ayrıca eklenir.

(5) (**Ek:RG-18/5/2019-30778**) Tren makinisti görevini yapan personelden, tehlikeli madde taşımaları yapacak olanların Tehlikeli Maddelerin Demiryoluyla Taşınması Hakkında Eğitim Yönergesinde belirtilen hususlara uygun sertifika sahibi olması zorunludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tren Makinist Ehliyeti

Tren makinist ehliyeti almak için gereken asgari şartlar ve belgeler

MADDE 5 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-18/5/2019-30778)

(1) Tren makinist ehliyeti almak için mesleğe ilk kez başlayanlar tarafından sağlanması gereken şartlar aşağıda belirtilmiştir:

a) Başvuru tarihinde yirmi yaşını tamamlamış olmak.

b) Başvuru tarihinden itibaren son altı aya ait iki adet biyometrik fotoğraf.

c) Ek-1’de belirtilen sağlık şartlarını taşıdığını belgeleyen sağlık kurulu raporu.

ç) Uyuşturucu ve uyarıcı madde testinden “negatif” sonuç aldığına dair Sağlık Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş laboratuvarından alınan rapor.

d) Ek-2’de yer alan usul ve esaslara uygun olarak Sağlık Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş psikoteknik değerlendirme merkezinden alınan psikoteknik değerlendirme raporu.

e) Tren makinist ehliyet ücretinin yatırıldığına dair belge.

f) Yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşu olduğu hallerde, Tren Makinist Ulusal Yeterliliğinde geçerli MYK mesleki yeterlilik belgesi sahibi olmak.

g) Yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşu olmadığı hallerde; Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş bir demiryolu eğitim merkezinden tren makinistin ulusal yeterlilik ve meslek standartlarında belirtilen hususlara göre düzenlenen, tren makinist temel eğitim programını başarılı bir şekilde tamamlayarak katılım belgesi almış olmak ve başvuru tarihinden en fazla on iki ay öncesinde, Bakanlık veya Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş bir demiryolu sınav merkezinde uygulanan yeterlilik sınavından 100 (yüz) üzerinden en az 70 (yetmiş) puan almış olmak.

Tren makinist ehliyeti düzenlenmesi

MADDE 6 – (1) Tren makinist ehliyeti düzenleme yetkisi Bakanlığa aittir.

(2) (**Değişik:RG-30/12/2017-30286 Mükerrer**) Tren makinist ehliyeti, (**Değişik ibare:RG-18/5/2019-30778**) bu Yönetmelik esasları dahilinde gerçek kişilere düzenlenir. Mülkiyeti, düzenlenmiş olduğu gerçek kişiye aittir. Tren makinistin görev yaptığı kuruluş, tren makinist ehliyeti üzerinde tasarrufta bulunma yetkisine sahip değildir.

(3) Tren makinist ehliyeti düzenlenmesiyle ilgili başvurular bireysel olarak veya birey adına bir tüzel kişilik tarafından yapılabilir.

(4) Bakanlık, tren makinist ehliyetinin düzenlenmesi ile ilgili işlemleri başvuru tarihinden itibaren en geç otuz iş günü içerisinde sonuçlandırır.

(5) (**Değişik:RG-18/5/2019-30778**) Bakanlık; düzenlenen, yenilenen, askıya alınan veya iptal edilen ehliyetlerle ilgili tüm bilgileri, kendi kayıt sisteminde tutar. Altyapı ile demiryolu tren işletmecileri arasında veri paylaşım sistemini kurar.

Tren makinist ehliyetinin geçerliliği ve süreli bildirimler

MADDE 7 – (Değişik:RG-18/5/2019-30778)

(1) Tren makinist ehliyeti, aşağıda belirtilen şartların sağlandığına dair belgelerin asıllarının Bakanlığa ibraz edilmesi halinde on yıl geçerlidir:

a) Geçici 1 inci maddenin ikinci fıkrası kapsamında MYK Mesleki Yeterlilik Belgesinden muaf olanlar için ustalık ve/veya mezuniyet belgesi.

b) MYK mesleki yeterlilik belgesinden muaf olmayanlardan MYK mesleki yeterlilik belgesi.

c) Ek-1’de belirtilen sürelere uygun alınan sağlık kurulu raporu.

ç) Ek-2’de belirtilen sürelere uygun alınan psikoteknik değerlendirme raporu.

(2) MYK mevzuatı doğrultusunda birinci fıkranın (b) bendi kapsamında alınan MYK mesleki yeterlilik belgesi, tren makinist ehliyetinin geçerlilik süresi içerisinde yenilenir.

Tren makinist ehliyetinin askıya alınması ve iptal edilmesi

MADDE 8 – (Değişik:RG-18/5/2019-30778)

(1) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen şartların sağlanmadığının ve/veya işletmenin emniyet yönetim sisteminde belirlenen aralıklarla yenileme eğitimlerinin zamanında yapılmadığının Bakanlıkça yapılacak denetimlerde tespit edilmesi durumunda aşağıdaki süreç başlatılır:

a) Bakanlık, bu durumu ehliyet sahibine ve ehliyet sahibinin çalıştığı kuruma gerekçesi ile birlikte yazılı olarak bildirerek, ehliyetin geçerliliğini süresiz olarak askıya alır.

b) Ehliyeti askıya alınan tren makinistine çalıştığı kurum tarafından cer aracı sevk ve idare görevi verilemez. Bu fıkrada belirtilen şartlar işveren kaynaklı ise makinistin ehliyetinin askı süresince oluşacak maddi kayıplar işveren tarafından karşılanır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen şartların yeniden sağlanması halinde, ehliyetin askıya alınması durumu ortadan kalkar.

(3) Tren makinistinin ehliyeti tam kusurlu olduğu adli makamlarca belgelenmesi kaydıyla, ciddi kazaya sebebiyet vermesi halinde Bakanlık tarafından iki yıl süreyle iptal edilir. Olayın meydana gelmesinden sonra görevden el çektilen süre bu durumda dikkate alınır. Ancak, ehliyeti iptal edilen makinistin iptal süresinin bitiminden itibaren 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b), (c) ve (ç) bentlerinde yer alan hususları yenilemesi gerekir.

Tren makinist ehliyetinin yenilenmesi

MADDE 9 – (1) Aşağıdaki durumlarda tren makinist ehliyeti Bakanlık tarafından yenilenir:

- (Değişik:RG-18/5/2019-30778) Düzenleme tarihi üzerinden on yıl geçmesi,
- Ehliyetin kaybolması veya çalınması,
- Ehliyetin hasar görmesi,
- Ehliyet üzerindeki bilgilerin değişmesi,
- Ehliyetin iptal edilmesi.

(2) Bakanlık, tren makinist ehliyetinin yenilenmesi ile ilgili işlemleri başvuru tarihinden itibaren üç iş günü içerisinde sonuçlandırır.

(3) Tren makinist ehliyetinin yenilenmesi ile ilgili istenen belgeler şunlardır:

- Başvuru dilekçesi,
- (Değişik:RG-18/5/2019-30778) 7 nci maddede belirtilen süreli belgelerden süresi geçen belgeler,
- Kayıp değilse tren makinist ehliyetinin aslı,
- (Değişik:RG-30/12/2017-30286 Mükerrer) Başvuru tarihinden itibaren son altı aya ait iki adet fotoğraf,
- Tren makinist ehliyeti ücretinin yatırıldığına dair belge.

Tren makinist ehliyeti ücreti

MADDE 10 – (1) Bakanlıkça düzenlenecek ve yenilenecek her bir tren makinist ehliyeti için, Ek-4'te belirtilen ücretler alınır.

(2) Tren makinist ehliyet ücretleri, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında arttırılarak uygulanır.

(3) Tren makinist ehliyet ücreti Bakanlık Döner Sermaye İşletmesi Muhasebe Birimi hesabına yatırılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tren Makinist Brövesi

Tren makinist brövesi ile ilgili genel hususlar

MADDE 11 – (1) (Değişik:RG-30/12/2017-30286 Mükerrer) Tren makinist brövesi, makinistin hangi demiryolu hatları ve hangi cer araçlarını sevk ve idare etmeye yetkisi olduğunu belirtir. Tren makinistinin görev yaptığı altyapı işletmecisi veya demiryolu tren işletmecisi tarafından, bu Yönetmelikte belirlenen esaslara göre düzenlenir.

(2) Demiryolu altyapı işletmecileri ve tren işletmecileri tren makinist brövesi düzenleme, güncelleme, yenileme, çoğaltma, askıya alma ve iptal etme süreçlerini kendi emniyet yönetim sisteminde oluşturur ve kendi internet sitelerinde yayımlar.

(3) Tren makinist brövesi, makiniste bir adet asıl olarak verilir.

(4) Tren makinist brövesinin mülkiyeti, brövenin düzenlendiği tren makinistinin görev yaptığı kurum veya kuruluşa aittir.

(5) Demiryolu altyapı işletmecileri ve tren işletmecileri düzenledikleri tren makinist bröve bilgilerinin saklandığı bir sicil kayıt sistemi oluştururlar.

(6) Demiryolu altyapı işletmecileri ve tren işletmecileri talep edilmesi halinde düzenledikleri tren makinist brövesi ile ilgili tüm bilgileri en geç beş iş gününde Bakanlığa sunarlar.

İstisnai durumlar

MADDE 12 – (1) Aşağıdaki istisnai durumlarda; tren makinistinin, altyapı işletmecisinin belirleyeceği maksimum hızda tren sevk ve idare edeceği altyapı ve cer aracı için tren makinist brövesi sahibi olması şartı aranmaz.

a) Demiryolu altyapı işletmecisi tarafından tespit edilen bir aksaklıktan dolayı, trenlerin değiştirilen seyir güzergâhında veya bakım-onarım yapılan hatlarda,

b) Yeni bir tren seti veya lokomotifin tanıtılması, denenmesi veya tesliminde,

c) Ulusal demiryolu altyapı ağı üzerinde, tarihi değeri olan trenlerin sergileme, turistik ve benzeri amaçlı kullanımlarında,

ç) (Değişik:RG-18/5/2019-30778) İlgili altyapı ve cer aracına ilişkin tren makinist brövesi sahibi en az bir makinist refakatinde, tren makinisti olmak isteyen kişilere Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş eğitim ve sınav merkezi kontrolünde pratik eğitim verilmesi ve/veya sınav yapılması durumlarında,

d) (Değişik:RG-18/5/2019-30778) Yeni bir hat devreye alınacağı zaman Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş eğitim ve sınav merkezi kontrolünde o hattı ilk kullanacak makinistlerle birlikte hattı iyi bilen hattın yapımcısından bir görevli ve ilgili altyapı şirketinden bir görevli nezaretinde araç kullanılacağı zamanlarda.

(2) Demiryolu tren işletmecileri bu maddenin birinci fıkrasında ifade edilen bir durumla karşılaştığında ilgili altyapı işletmecisini, karşılaştığı durum ve verdiği karar hakkında bilgilendirir.

(3) Bir demiryolu altyapı işletmecisi, bu maddenin birinci fıkrasında ifade edilen durumlara yönelik, demiryolu tren işletmecisinin alacağı kararı etkileme yetkisine sahip değildir.

(4) Tren makinisti kabininde, ilgili altyapı ve/veya cer aracı için tren makinisti brövesine sahip en az bir tren makinistinin refakat etmesi halinde, birinci fıkrada ifade edilen durumlar istisnai durum olarak değerlendirilmez.

Tren makinist brövesi düzenlenmesi için gereken asgari şartlar

MADDE 13 – (1) Tren makinisti brövesi düzenlenecek kişilerin aşağıdaki şartlara sahip olması gerekir:

a) Geçerli bir tren makinist ehliyeti sahibi olmak,

b) Tren makinist brövesini düzenleyecek demiryolu altyapı işletmecisinin, tren işletmecisinin veya bu işletmecilere sözleşmeli olarak hizmet sağlayan firmanın çalışanı olmak,

c) Bakanlıkça yetkilendirilmiş bir demiryolu eğitim ve sınav merkezi tarafından uygulanan Ek-5'te belirtilen eğitimden, kullanacağı demiryolu altyapısı ve/veya sevk ve idare edeceği cer aracı ile ilgili mesleki yeterliliklerini ölçen bir sınavda başarılı olmak,

ç) Görev yaptığı demiryolu altyapı işletmecisinin veya tren işletmecisinin kullandığı emniyet yönetim sisteminin, tren makinistini ilgilendiren kısımları hakkında eğitim almış olmak ve bunu belgelemek.

Tren makinist brövesi yetki kategorileri

MADDE 14 – (1) Tren makinist brövesi, tren makinist yetki kapsamını belirten iki kategoride düzenlenir:

a) Kategori A: Yolcu ve/veya yük treni sürenler,

b) Kategori B: Yolcu ve/veya yük treni kullananlar dışında kalan demiryolu araçlarını sürenler.

(2) Demiryolu altyapı işletmecileri ve tren işletmecileri ve bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen kategorileri çeken araç, hat kesimi ve ihtiyaçlarına göre alt yetkilendirme kategorileri oluşturur.

(3) Bir tren makinisti, gerekli şartları sağladığı takdirde bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen kategorilerin veya alt kategorilerin biri veya birden fazlası için yetkilendirilebilir.

(4) Bir tren makinistinin eğitim ve sınavlar sonucunda altyapı ve cer araçları ile ilgili yeni yeterlilikler kazanması halinde, kazanılan yeterlilikler en geç beş iş günü içerisinde demiryolu altyapı işletmecisi veya tren işletmecileri tarafından makinist brövesine işlenir.

Tren makinist brövesi biçimi

MADDE 15 – (1) Tren makinist brövesinin biçimi Ek-6'da verilen ölçütlere göre düzenlenir.

Tren makinist brövesi geçerliliği

MADDE 16 –(1) Tren makinist brövesinin geçerliliğinin devam edebilmesi için, tren makinisti aşağıda verilen zaman aralıklarında yapılacak sınavlarda başarılı olmak zorundadır:

a) **(Değişik:RG-18/5/2019-30778)** Cer aracı bilgisi: Her beş yılda bir veya her yeni araç kullanıma alındığında,

b) **(Değişik:RG-18/5/2019-30778)** Güzergâh ve işletme kuralları dâhil altyapı bilgisi: Her beş yılda bir veya yeni bir hat açıldığında veya ilgili güzergâh üzerinde on sekiz aydan fazla verilen herhangi bir aradan sonra.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında ifade edilen gerekliliklerin yerine getirilmesi halinde bu durum sicil kayıtlarına ve tren makinist brövesi üzerine işlenir.

(3) Demiryolu altyapı işletmecileri veya tren işletmecileri, bünyelerinde görev yapan bir tren makinistinin; brövesi ile ilgili, bu Yönetmelikte belirlenen mesleki yeterlilik gereksinimlerini sağlamadığını tespit etmesi halinde aşağıdaki önlemleri alır:

a) İlgili kişinin tren makinist brövesini süresiz olarak askıya alır,

b) Asgari şartların tekrar sağlandığının belgelenmesine kadar tren makinistine tren sevk ve idare görevi vermez.

(4) Bir tren makinisti sağlık ve/veya psikoteknik açıdan görevini emniyetli bir biçimde yapmaya engel teşkil ettiğini düşünmesi halinde:

a) Bu durumu derhal görev yaptığı demiryolu altyapı işletmecisine veya tren işletmecisine bildirir,

b) Böyle bir bilgilendirme alan demiryolu altyapı işletmecisi veya tren işletmecisi bu makinistin Ek-1'de yer alan **(Değişik ibare:RG-30/12/2017-30268 Mükerrer)** sağlık kurulu raporu ve/veya Ek-2'de yer alan psikoteknik değerlendirmelerden geçmesini sağlar.

(5) Sağlık durumu şüpheli tren makinistinin brövesi, demiryolu altyapı işletmecisi veya tren işletmecisi tarafından askıya alınır. Sağlık kurulu raporu ve psikoteknik değerlendirme raporu alınmadan makiniste tren sevk ve idare görevi verilmez.

(6) Tren makinistinin iş akdinin herhangi bir sebeple sonlanması halinde tren makinist bröve geçerliliği sona erer.

(7) Bir hizmet sözleşmesi kapsamında tren makinistliği yapan kişiler, on sekiz ay boyunca herhangi bir trenin sevk ve idaresini yapmadığı takdirde, hizmet sözleşmesi devam etse dahi tren makinist brövesinin geçerliliği sona erer.

Tren makinistinin iş akdinin sonlanması

MADDE 17 –(1) Demiryolu altyapı işletmecileri ve tren işletmecileri, kendileri tarafından istihdam edilen veya bir hizmet sözleşmesi kapsamında kendilerinin nam hesabına çalışan bir tren makinistinin iş akdinin sonlanması halinde, beş iş günü içerisinde Bakanlığa yazılı olarak bildirir.

(2) Makinistin iş akdinin sonlanması durumunda, makinistin çalıştığı işletme, aşağıdaki belgeleri düzenleyerek iş akdi sonlanan kişiye verir:

a) 18 inci maddede tanımlanan onaylı tren makinist bröve sureti.

b) Makinistin çalıştığı süre boyunca tamamladığı tüm eğitimler, edindiği yeterlilikler ve tren kullanma deneyimini belgeleyen tüm belgelerin bir kopyası.

(3) Demiryolu tren işletmecisi veya altyapı işletmecisi, bir sürücüyü eğitmek için yaptığı yatırımları sürücünün gönüllü olarak ayrılması durumunda haksız bir şekilde başka bir demiryolu tren işletmecisinin veya altyapı işletmecisinin yarar sağlamamasını sağlamak için tedbirler alabilir.

Onaylı tren makinist bröve sureti

MADDE 18 –(1) Demiryolu altyapı işletmecileri veya tren işletmecileri onaylı tren makinist bröve sureti düzenlerken takip edecekleri biçim şartları Ek-6'da verilmiştir.

(2) Tren makinisti görev yaptığı süre boyunca istediği zaman çalıştığı kurumdan onaylı tren makinist bröve sureti düzenlemesini talep edebilir. Demiryolu altyapı işletmecileri veya demiryolu tren işletmecileri talep tarihinden itibaren en geç beş iş günü içerisinde bir onaylı tren makinist bröve sureti düzenleyip makiniste vermekle yükümlüdür.

(3) Onaylı tren makinist bröve suretinin mülkiyeti, adına düzenlendiği gerçek kişiye aittir.

(4) Onaylı tren makinist bröve sureti, tren makinistini ilgili altyapıyı kullanmaya veya ilgili treni sevk ve idare etmeye yetkili kılmaz.

(5) Onaylı tren makinist bröve sureti, Bakanlık tarafından yapılan belge denetimlerinde tren makinist bröve aslı yerine kullanılamaz.

(6) İş akdi sona eren tren makinistinin başka bir demiryolu altyapı işletmecisi veya tren işletmecisi tarafından istihdam edilmesi halinde, yeni işvereni, onaylı tren makinist bröve suretinde yer alan bilgileri bröve düzenlerken dikkate alır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Mesleki Yeterlilikler

Mesleki yeterliliklerin kazandırılması ve takip edilmesi

MADDE 19 –(1) Demiryolu altyapı işletmecileri ve tren işletmecileri, istihdam ettikleri veya bir hizmet sözleşmesi kapsamında çalışan tren makinistine, asgari olarak, bu Yönetmelikte belirlenen mesleki yeterlilikleri kazandırmaktan ve bu yeterliliklerin durumunu takip etmekten sorumludurlar.

(2) Demiryolu altyapı işletmecileri ve tren işletmecileri emniyet yönetim sisteminde, asgari olarak, tren makinistinin kazandığı mesleki yeterlilikleri, aldıkları eğitimleri ve girdikleri sınav bilgilerinin tutulacağı kayıt sistemini oluştururlar.

Demiryolu eğitim ve/veya sınav merkezi

MADDE 20 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-30/12/2017-30286 Mükerrer)

(1) Tren makinist ehliyet ve/veya tren makinist bröve eğitimi Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş demiryolu eğitim merkezi tarafından verilir.

(2) Tren makinist ehliyeti yeterlilik sınavı, ilgili ulusal yeterlilikte yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşları tarafından gerçekleştirilir. Yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşu olmaması halinde; tren makinist ehliyeti yeterlilik sınavı, Bakanlık ve/veya Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş demiryolu sınav merkezi tarafından uygulanır.

(3) Tren makinist bröve sınavı Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş demiryolu sınav merkezi tarafından uygulanır.

(4) Demiryolu eğitim ve/veya sınav merkezinin yeterlilikleri ile ilgili usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.

Tren makinisti çalışma saatleri

MADDE 21– (Mülga:RG-30/12/2017-30286 Mükerrer)

ALTINCI BÖLÜM

Denetim, İdari ve Cezai Yaptırımlar

Denetim

MADDE 22 –(1) Bakanlık, tren makinistlerini, demiryolu altyapı işletmecilerini ve tren işletmecilerini, bu Yönetmelikte belirtilen esaslar kapsamında denetler.

(2) **(Değişik:RG-18/5/2019-30778)** Tren makinistleri, demiryolu altyapı işletmecileri ve tren işletmecileri, denetleme sürecinde istenilen tren makinist ehliyeti, tren makinist brövesi ve eğitimler ile ilgili tüm bilgi ve belgeleri ibraz etmekle yükümlüdür.

İdari ve cezai yaptırımlar

MADDE 23 – (1) (Değişik:RG-18/5/2019-30778) Yapılan denetimlerde bir tren makinistinin görevi esnasında tren makinist ehliyetini ve tren makinist brövesinin asıllarını ibraz edememesi halinde, tren makinistinin görev yaptığı altyapı işletmecisine veya demiryolu tren işletmecisine, 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesi çerçevesinde Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğü tarafından 5.000 (beşbin) Türk Lirası idari para cezası karar tutanağı düzenlenir.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen durum haricinde, yapılan denetimler sonucunda, bir altyapı işletmecisinin veya bir demiryolu tren işletmecisinin bu Yönetmelikte belirtilen hususları ihlali halinde, her bir denetim için altyapı işletmecisine veya demiryolu tren işletmecisine 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesi çerçevesinde Demiryolu Düzenleme Genel Müdürü veya yetkilendirdiği personel tarafından 10.000 (onbin) Türk Lirası idari para cezası karar tutanağı düzenlenir.

(3) Bu Yönetmelikte öngörülen para cezaları, bu Yönetmelikte düzenlenen askıya alma ve iptal gibi idari yaptırımların uygulanmasına engel teşkil etmez.

YEDİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Avrupa Birliği mevzuatına uyum

MADDE 24 – (1) Bu Yönetmeliğin hazırlanmasında, 23/10/2007 tarihli ve 2007/59/AT sayılı Topluluktaki demiryolu sisteminde lokomotifleri ve trenleri çalıştıran tren sürücülerinin sertifikasyonu hakkında, Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi dikkate alınmıştır.

Parasal değerlerin ve idari ceza tutarlarının güncellenmesi

MADDE 25 – (1) Bu Yönetmelikte geçen parasal tutarlar ve idari para cezaları her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır.

TCDD bünyesinde görev yapan tren makinistinin tren makinist ehliyeti

GEÇİCİ MADDE 1 – (Değişik:RG-18/5/2019-30778)

(1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce TCDD ve TCDD Taşımacılık A.Ş. ile diğer demiryolu işletmecileri bünyesinde tren makinisti olarak çalışanlara veya emekli olanlara, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ile 7 nci maddenin birinci fıkrasının (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen geçerli sağlık kurulu raporu ve psikoteknik değerlendirme raporlarının asıllarıyla Bakanlığa başvurmaları halinde adlarına tren makinisti ehliyeti ücretsiz olarak düzenlenir. Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce alınmış ve geçerlilik süreleri devam eden sağlık kurulu raporu ve psikoteknik değerlendirme raporları da kabul edilir.

(2) MYK tarafından 26/9/2017 tarihli ve 30192 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Meslekî Yeterlilik Kurumu Meslekî Yeterlilik Belgesi Zorunluluğu Getirilen Mesleklere İlişkin Tebliğ (Sıra No: 2017/1)’in yayımı tarihinden önce TCDD ve TCDD Taşımacılık A.Ş. ile diğer demiryolu işletmecileri bünyesinde tren makinisti olarak çalışanlardan veya emekli olanlardan 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununa göre ustalık belgesi almış olanlar ile Millî Eğitim Bakanlığına bağlı meslekî ve teknik eğitim okullarından ve üniversitelerin meslekî ve teknik eğitim veren okul ve bölümlerinden mezun olanlardan MYK Meslekî Yeterlilik Belgesi aranmaz. Ancak başvuru sahipleri 5 inci maddenin birinci fıkrasının (ç) ve (e) bentlerindeki belgeleri ibraz etmekle yükümlüdürler.

Tren makinistinin tren makinist brövesi

GEÇİCİ MADDE 2 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-18/5/2019-30778)

(1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce on sekiz ay boyunca herhangi bir nedenle ara vermeyen TCDD ve TCDD Taşımacılık A.Ş. ile diğer demiryolu işletmecileri bünyesinde çalışan tren makinistlerinin çalıştıkları hat ile idare ve sevk ettikleri cer aracı üzerinde edindikleri tecrübelerin, aldıkları eğitimlerin ve başarılı oldukları sınavların belgelendirilmeleri şartıyla bir defaya mahsus olmak üzere işletme tarafından makiniste çalıştığı hat ve kullandığı cer aracıma ait bröve düzenlenir.

Tren makinistinin psikoteknik kontrolleri

GEÇİCİ MADDE 3 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-18/5/2019-30778)

(1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren TCDD ve TCDD Taşımacılık A.Ş. ile demiryolu tren işletmecilerinde çalışan veya çalışacak olan tren makinistlerinin psikoteknik değerlendirmeleri; psikoteknik değerlendirme merkezlerinin yetkilendirilmesine kadar, beş yıl süreyle TCDD ve TCDD Taşımacılık A.Ş. ile diğer demiryolu işletmecilerinin mevcut mevzuatına uygun olarak yapılır.

Yürürlük

MADDE 26 – (Değişik:RG-18/5/2019-30778)

(1) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı tarafından müştereken hazırlanan bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 27 – (Değişik:RG-18/5/2019-30778)

(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yürütür.

Ekler için tıklayınız

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
	31/12/2016	29935
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetele rin		
	Tarihi	Sayısı
1	30/12/2017	30286 Mükerrer
2	18/5/2019	30778
3	20/6/2019	30807